

הבנת הנקרא

מבוא

בכל פרק אנגלית מופיעים שני קטעי הבנת הנקרא, כאשר על כל אחד מהם נשאלות 5 שאלות. בדרך כלל יהיה הקטע השני קשה ומורכב יותר מהקטע הראשון, אך הוא אינו חייב להיות ארוך ממנו, שכן הקושי יכול לבוא לידי ביטוי במורכבות המשפטים והרעיונות המובעים בו, ברמת אוצר המילים או השאלות באלמנטים נוספים.

לרוב, עלינו להקדיש בבחינה עצמה 6 דקות לקטע הראשון, ו-7 דקות לקטע השני. ככלל, בעת תרגול, נקדיש כ-6.5 דקות לכל אחד מהקטעים.

השאלות על הקטע יכולות להיות כלליות (מה הכותרת המתאימה ביותר, במה עוסק הקטע, מה מטרתו העיקרית), נקודתיות (פירושן של מילים מסוימות, למה מתייחסת מילה מסוימת, משמעותן של עובדות הנתונות בקטע), או שאלות הסקה, שבהן התשובה אינה נתונה בקטע אלא יש להסיק אותה ממנו. בכל מקרה, סדר הופעת השאלות יהיה מותאם לסדר הופעת התשובות בטקסט, פרט לשאלות כלליות שיכולות להופיע ראשונות או אחרונות. עובדה זו הופכת את קטעי הקריאה לייחודיים מבחינת חלוקת השאלות – בעוד שרוב הנושאים האחרים מחולקים בתוך עצמם כך שרמת הקושי עולה בהדרגה, בשאלות על קטעי הקריאה לא ניתן לומר בוודאות כי שאלה מסוימת תהיה קשה מקודמותיה, כיוון שהן מסודרות לפי תוכן השאלה, ולא לפי רמתה. אם כן, סידור השאלות עוזר לנו לענות עליהן – אם שאלה כלשהי אינה מכוונית אותנו לפסקה או למשפט מסוים, העובדה שנשאלנו בשאלה קודמת על פסקה מסוימת יכולה לכוון אותנו היכן עלינו לחפש את התשובה לשאלה הנתונה.

ההבדל בין שאלות המתייחסות לטקסט באופן ספציפי לבין שאלות הסקה ניכר בנוסח השאלה: שאלות המתחילות בביטוי "According to..." הן שאלות העוסקות בנתונים המופיעים בקטע (ומכוונות בדרך כלל למילה, למשפט או לפסקה ספציפיים), ואילו שאלות המתחילות בביטוי "It can be inferred / understood..." הן שאלות הדורשות הסקת מסקנה כלשהי, שאינה נתונה כלשונה בקטע.

שימו לב: על שאלות העוסקות בנושא המרכזי של הטקסט עדיף שלא לענות מבלי לקרוא לפחות את רובו באופן רציף. שאלות הנוגעות לפסקה מסוימת דורשות קריאה מעמיקה של הפסקה הספציפית, אך גם הבנה של האופן שבו היא מתקשרת לפסקאות האחרות בטקסט, ולתפקידה בטקסט כולו. בשאלות שמכוונות לשורה ספציפית – התשובה לשאלה תופיע בדרך כלל בשורה לפני או בשורה אחרי מספר השורה המצוין בשאלה (ועם זאת יודגש: מי שמספיק לקרוא את כל הקטע בעיון במסגרת הזמן הנתון הרי שזו תהיה שיטת העבודה המועדפת והמדויקת ביותר).

קיימות מספר גישות לפתרון מקבץ הבנת הנקרא באנגלית. מומלץ להתנסות בגישות השונות, וכך להגיע להחלטה מושכלת באשר לגישה הנכונה **עבורכם**:

1. קריאת הקטע קודם לפתרון השאלות

לפי גישה זו, קוראים את הטקסט כולו, תוך סימון מילות המפתח והמשפטים החשובים, הבנת הגרעין הרעיוני בכל פסקה, וכתבתו במילים בודדות (נקדיש לכך כ-3 דקות). לאחר מכן, עונים על השאלות לפי סדר הופעתן. כאשר שאלה עוסקת בפסקה ספציפית או במילה מסוימת, נחזור ונקרא כמה משפטים מהאזור המתאים בקטע לצורך רענון הזיכרון.

יתרונות: הכרת הגרעין הרעיוני של הקטע והבנת רוח הדברים מקלות בזיהוי מסיחים בשאלות ומקנות תחושת בטחון. הגישה מאפשרת חזרה מהירה למקום הנכון בקטע לפי דרישות השאלה.

חסרונות: השיטה דורשת קצב קריאה מהיר, ייתכן כי לא נזכור את כל המידע הדרוש עם סיום הקטע.
למי מתאימה הגישה? נבחנים בעלי קצב קריאה מהיר יחסית ושליטה טובה בשפה האנגלית, המורגלים בקריאת אנגלית גם לפני תקופת הלימוד לבחינה הפסיכומטרית.

2. קריאת פסקה בודדת ומענה על השאלות המתאימות

לפי גישה זו, קוראים פסקה בודדת בכל פעם. במהלך הקריאה יש לסמן מילים חשובות ומשפטים מרכזיים בפסקה, ולענות על השאלות המתאימות לפסקה זו בלבד. נשים לב כי לא ניתן לענות על שאלות כלליות (כמו מטרת הקטע, כותרת לקטע וכדומה) לפני שקראנו את כל הפסקאות. לכן, אם ניתן לשאלות אלו, נדחה את פתרון עד לסיום קריאת כל הפסקאות בנפרד. מכאן ניתן להבין שאין בגישה זו מתן פטור מקריאת הקטע כולו בסופו של התהליך.

יתרונות: קל יותר לזהות ולזכור פרטים, קריאה ממוקדת יותר של הקטע מאפשרת לרדת לעומק של דברים מבלי להתבלבל על ידי עודף מידע.

חסרונות: לא ניתן לענות על שאלות כלליות לפני שקוראים את הקטע בכללותו. חוסר ההיכרות עם הגרעין הרעיוני של הקטע כולו מקשה על פתרון שאלות מסוג זה.

למי מתאימה הגישה? נבחנים בעלי קצב קריאה איטי יותר, בעלי קושי להתרכז דקות ארוכות באופן רציף בשפה זרה, ונבחנים שמוצאים את עצמם ללא זמן רב עד לסוף הפרק.

3. קריאת השאלות טרם קריאת החלקים הרלוונטיים בקטע

לפי גישה זו, תחילה קוראים את השאלה ורק לאחר מכן מחפשים את הקטע הרלוונטי בטקסט עצמו. יש לנקוט משנה זהירות בגישה זו, שכן ייתכנו מסיחים שקל לטעות בהם אם לא מכירים את הגרעין הרעיוני של הקטע כולו או של פסקה מסוימת. לאחר קריאת השאלה, מוטב לסמן את מספר השאלה אשר אליה יש לחזור לצד האזור הרלוונטי בקטע כדי שלא להתבלבל. בנוסף, מומלץ לסמן את המידע המתאים על גבי הקטע עצמו (ראו הסבר בהמשך השיעור לגבי מילות מפתח בשאלות). רצוי לקרוא לפחות מספר שורות מהקטע ולא משפט בודד, וזאת כדי לשים לב לפרטים משמעותיים שעלולים לשנות את משמעות הדברים.

יתרונות: קל יותר לזהות ולזכור פרטים, קריאה ממוקדת יותר של הקטע מאפשרת לרדת לעומק של דברים מבלי להתבלבל על ידי עודף מידע. חיפוש מידע מכוון לפי השאלות.

חסרונות: לא ניתן לענות על שאלות כלליות לפני שקוראים את הקטע כולו, קשה יותר לזהות מסיחים, קל להתבלבל ולפספס את העיקר.

למי מתאימה הגישה? נבחנים בעלי קצב קריאה איטי יותר ושליטה מוגבלת מאוד בשפה האנגלית, שאינם מצליחים להתמודד עם קריאה רציפה של קטע או של פסקה שלמה, ושסובלים ממחסור חמור בזמן בפרקי האנגלית.

טיפים נוספים שעשויים לעזור לקריאה ולהבנה מהירה:

- אם אנו נתקלים במילה ארוכה במיוחד, קשה להגייה או לקריאה, וממילא כזו שאיננו מבינים - עדיף פשוט לדלג עליה. במילים אחרות, על מנת להבין את רוח הטקסט אין חובה להבין כל מילה ומילה ממנו. לעתים דווקא המשך הקטע יעזור לנו להבין את המשמעות של מילה או של מושג, ולכן מוטב לא להתעכב לחינם על מילים שאיננו מכירים.
- שמות של מקומות או של אנשים - אין צורך להבין כיצד הוגים אותם.
- משפטים קשים ומסובכים - עדיף לתרגם לשפה פשוטה ואולי אף לכתוב כמה מילות תזכורת מעל הטקסט - הדבר יעזור לנו כשנחזור אליו כדי למצוא בו תשובות לשאלות.
- בשאלות רבות מופיעות מספר מילות מפתח שעוזרות לכוון אותנו לעבר המידע המתאים בקטע. אלו מילים הקשורות לעולם התוכן של הקטע, ולעתים אף מופיעות בתוך הקטע כלשונו. חיפוש המילים הללו בפסקה המתאימה לשאלה יכול לכוון אותנו לתשובה באופן מידי.

כעת, נביט בקטע קריאה לדוגמה. נסמן בו נקודות חשובות וננסה להבין מה הרעיון המרכזי בכל פסקה, כדי להתנסות בחילוץ מהיר של רעיונות מרכזיים של פסקה. לאחר מכן נראה כיצד סיכומי הפסקאות והסימונים משרתים אותנו בעת פתרון השאלות.

For each question, **choose the most appropriate answer based on the text.**

Text

Grasse is the center of the perfume industry -- not only in France, but throughout Europe. The raw materials for the perfumes grow in the large flower plantations and lavender fields in the surrounding countryside. In and around Grasse, about thirty large firms process several million kilograms of orange, rose, jasmine, thyme, rosemary, violet, and other flowers and herbs.

רעיון מרכזי: גראס היא מרכז תעשיית הבשמים, ובאיזור מגדלים גם את חומרי הגלם של התעשייה - פרחים וצמחי מרפא.

Three different methods are used to manufacture perfumes from the natural raw materials. The first, steam distillation, is the old-fashioned separation process by which the first perfumes were made; the second is an alcohol extraction process; the third is a chemical means of dissolving the plants to release the aromatic oils.

רעיון מרכזי: יש שלוש דרכים להפקת בושם מחומרי הגלם: הפקה באמצעות אדים, מיצוי באלכוהול ואמצעים כימיים.

Perfume is extremely concentrated. For example, in order to obtain one liter of the essential oil, 1,000 kilograms of orange-blossoms are necessary. About 40 kilograms of lavender plants produce one liter of lavender oil. To obtain that oil, the plants are harvested either by machine or by hand, dried for a week, and then steamed in huge barrels. After the mixture cools, the lavender oil floats to the top of the brew and can be drawn off.

רעיון מרכזי: בושם הוא מאוד מרוכז - צריך כמות גדולה של חומר גלם כדי להפיק כמות קטנה של שמן. בנוסף, בפסקה זו ניתן מידע על תהליך הפקת שמן הלבנדר.

“Parfumerie Molinard” is the oldest family-run business in France. Founded in 1849 in Grasse, the original factory rooms are still used to create perfumes with loving attention to detail. Molinard has created private, personalized scents for kings and queens, has worked with clothing designers to create signature lines, and has collaborated with the famous glass company, Lalique, to design stunning and unique bottles for their perfumes.

רעיון מרכזי: בושם “מולינרד” הוא העסק המשפחתי הוותיק ביותר בצרפת, שקיים משנת 1849. בעבר ייצר בשמים מותאמים לבני מלוכה ושיתף פעולה עם מעצבים ליצירת קולקציות משותפות.

כעת, לאחר שבחנו את הטקסט וסימנו בו פרטים חשובים, יהיה קל יותר לענות על השאלות. שימו לב, כאשר מסכמים את הרעיונות בכל פסקה אין צורך להתעכב על כתיבה “יפה” או הקפדה על ניסוחים. הסיכומים (כמו שאר טופס הבחינה) אינם נבדקים על ידי איש, והמטרה העיקרית היא לכתוב סיכום שיעזור לכם במציאת המידע העיקרי ובפתרון השאלות.

Questions

1. This text is mainly about -
 - (1) the Molinard perfume company
 - (2) the perfume industry of Grasse, France
 - (3) the prominence of France as a producer of perfume
 - (4) the history of perfume

השאלה הראשונה היא שאלה שעוסקת בקטע כולו, ויהיה קשה לענות עליה מבלי לקרוא את כל הטקסט. ממעבר על הרעיון המרכזי המבוטא בכל אחת מהפסקאות, ניתן לראות כי הנושא המרכזי של הטקסט כולו, החוזר בפסקאות כולן, הוא תעשיית הבשמים בכלל ותעשיית הבשמים בגראס בפרט.

התשובה הנכונה היא (2).

Questions

2. According to the text, essential oils are extracted from flowers by -

- (1) an old-fashioned process
- (2) steam distillation, followed by alcohol extraction, followed by chemical dissolution
- (3) one of three possible methods
- (4) many methods, of which three are the most prominent

המילים "According to the text" מלמדות כי התשובה לשאלה מופיעה בטקסט, ואין צורך בהסקת מסקנות סבוכה. ההסבר אודות הפקת שמנים מופיע בפסקה השנייה, וניתן לראות כי תשובה (1) מאפיינת רק אחת משלוש הדרכים להפקת השמן (אינדוי), תשובה (2) מוסיפה מידע לא מדויק - לפיה שלוש הדרכים באות בסדר כרונולוגי, ואילו בפסקה כתוב כי ניתן להפיק שמנים בשלוש דרכים שונות, כפי שכתוב בתשובה (3). לפי תשובה (4) יש דרכים רבות להפקת שמנים, עובדה שאינה מצוינת בטקסט. ניתן לראות כי בשאלה זו ההבדלים בין התשובות השונות הם דקים, וכי סימון הפסקה מקל עלינו לחזור ולראות מה בדיוק כתוב בה. בנוסף, הקריאה הרצופה של הטקסט לפני קריאת השאלות מסייעת לנו לחזור מיד לפסקה השנייה שעוסקת בתהליך הפקת השמן.

התשובה הנכונה היא (3).

3. It can be inferred from the text that perfume is generally expensive because -

- (1) it is in high demand
- (2) it is often made from rare plants, such as lavender
- (3) it is very concentrated
- (4) three different methods are used to create it

המילים "It can be inferred from the text" מרמזות כי התשובה לשאלה אינה מופיעה בטקסט במפורש וכי עלינו להסיק אותה מהכתוב בו. השאלה היא מדוע בושם הוא יקר. מהתבוננות ברעיונות המרכזיים של כל אחת מהפסקאות ניתן לראות כי הפרט הרלוונטי ביותר לשאלה הוא היות הבושם מרוכז במיוחד - העובדה כי נדרשת כמות גדולה של חומר גלם להפקת כמות קטנה של שמן (פסקה 3), עובדה שמוזכרת בתשובה (3). תשובה (1) מדברת על ביקוש גבוה, ותשובה (2) מדברת על הנדירות של חומרי הגלם, עובדות שאינן מוזכרות בטקסט. שלוש

הדרכים השונות שניתן להפיק בהן שמן, אשר מופיעות בתשובה (4), אינן מופיעות כסיבה להיותו של הבושם יקר.

התשובה הנכונה היא (3).

4. It can be understood from the last paragraph that -

- (1) No French family business still in operation was founded earlier than 1849
- (2) Clothing designers owned Molinard's perfume business
- (3) The details in Molinard's original factory rooms drew kings and queens' attention
- (4) Molinard mainly produced customized scents for specific clients

בדומה לשאלה הקודמת, גם כאן אנחנו נדרשים להסיק מהטקסט פרט שאינו בהכרח כתוב בו. השאלה מפנה אותנו אל הפסקה האחרונה בטקסט. כדי למצוא את התשובה הנכונה נפסול תשובות שאינן נכונות: תשובה (2), לפיה מעצבי בגדים הם בעלי החברה מולינארד אינה נכונה - מעצבי בגדים מוזכרים כמשתפים פעולה עם החברה ליצירת קולקציות של בשמים, אך אינם מוזכרים כבעלי החברה. תשובה (3) מסבירה כי הפרטים בחדרי המפעל המקוריים משכו את תשומת לבם של מלכים ומלכות, בעוד שבקטע נכתב כי בחדרים אלו מייצרים בשמים תוך מתן תשומת לפרטים. תשובה (4) מדברת על הייצור העיקרי של מולינארד ללקוחות ספציפיים - אמנם מוזכרים בשמים שיוצרו למלכים ומלכות, אולם לא כתוב כי זהו הייצור המרכזי שלהם. לפי תשובה (1), אין עסק משפחתי צרפתי שעדיין פועל ושהוקם לפני שנת 1849 - ובמשפט הראשון בפסקה האחרונה כתוב כי מולינארד הוא העסק המשפחתי הוותיק בצרפת והוא הוקם ב-1849 - כלומר, ניתן להסיק כי אין עסק משפחתי פעיל שהחל לפעול לפני שנת 1849.

התשובה הנכונה היא (1).

5. A suitable title for this text would be -

- (1) The History of the Molinard Perfume Company
- (2) The Industrious Area of Grasse
- (3) Molinard and the Way Perfume is Made
- (4) Molinard and its Many Collaborations

לאחר שקראנו את הטקסט לעומקו, קל יחסית לתת לו כותרת. יש לשים לב כי בדומה לשאלה הראשונה, גם שאלה זו עוסקת בטקסט בכללותו, ולכן היא דורשת קריאה רציפה שלו. תשובה (1) אינה מספקת כי היא מתייחסת אך ורק לחברת מולינארד, שמופיעה רק בפסקה האחרונה של הטקסט. תשובה (2) אינה מלאה, שכן הקטע אינו עוסק באזור התעשייתי של גראס, אלא באופן ספציפי יותר בתהליך ייצור הבושם שבו. תשובה (4) אינה מלאה, שכן העיסוק בחברת מולינארד ובשיתופי הפעולה שלה נכון רק לפסקה האחרונה של הטקסט. שלוש הפסקאות הראשונות עוסקות בייצור בושם והפסקה האחרונה עוסקת בחברת מולינארד, לכן הכותרת "מולינארד והדרך שבה בושם מיוצר" תהיה כותרת מתאימה לטקסט.

התשובה הנכונה היא (3).